

خبرنامه الکترونیکی اتاق ایران و انگلیس

خبرنامه شماره ۳۷ ویژه اسفند ماه ۱۳۹۳

فهرست مطالب: سخن ما، اخبار کوتاه اتفاق های ایران و انگلیس و بریتانیا و ایران اخبار کوتاه اقتصادی ایران و جهان، گزارش ویژه

دکتر امیر هوشنگ امینی

سخن ما:

اقوام آدمی به اخلاق زنده اند قومی که شد فاقد اخلاق مردنی است

اخلاق در کسب و کار

با آگاهی از تنگی پولی موردنیاز برای اداره امور کشور و کاهش مستمر قدرت خرید ریال، به نظر می رسد چنانچه در پیش باز فرا رسیدن سال نو و برگزاری مراسم جشن های نوروزی این سنت به جا مانده از دوران باستان، ضرورت ایجاب می کند بعذار ادای مجدد تبریک و آرزوی شادی و شادکامی، سخن ما را با "اخلاق در کسب و کار" آغاز کنیم .

بنابراین:

از قدیم و ندیم گفته اند و همه ای ما شنیده ایم که "کاسب حبیب خداست" ، یعنی مظہر اخلاق و فضائل اخلاقی ، تا چه رسد به کارآفرینان صاحب صنعت که برای بندگان خدا شغل می آفینند و باید در محیط یا غیر محیط کسب و کار دو صد چندان مظہر و سرمشق اخلاق و رقتار نیک باشد!.

وقتی سخن از اخلاق در محیط کسب و کار ، و به طور اعم در رابطه با کسب و کار به میان می آید منظور به دور ماندن شخص از قانع یا خشنود نبودن از کم و کیف حق و حقوق خویش و در قیاس با فسادآفرینانی می باشد که همواره مانع بهبود و اعتلای اقتصادی / اجتماعی حاکم در جامعه به طور اعم بوده و می باشد.

بد اخلاقی یا بی اخلاقی در کسب و کار که اکنون به صورت بیماری کشنده فراگیری رواج یافته است، ناشی از فزون طلبی و ناخشنودی از کم و کیف حق و حقوق واقعی برقرار در قیاس با فاسدان فاقد اخلاق است که چنانچه دولت به گونه‌ای جدی و در حد ممکن با آنان برخورد نگند، فارغ از هرگونه تردید، دیر یا زودبه مصدق بیت بالا شاهد درهم پاشی جامعه و نظامات مربوط خواهیم بود.

بی اخلاقی، فساد در کسب و کار دارای انواع گوناگونی می‌باشد که کلاب ناشی از به دور ماندن فاسد فریبکار از صداقت و شهامت لازم در پذیرش حق و حقوق واقعی خویش است که برخی انواع آن به شرح در پی فهرست خواهد شد:

- خودداری و فرار از پرداخت کل یا جزئی از مالیات و سایر حقوق و عوارض دولتی از طریق به فساد کشاندن برخی کارکنان و ماموران دولت برای پنهان ساختن ارقام مشمول مالیات و پذیرش گزارش‌های مالی غیر واقعی آنان که بنا به برآورده سرانگشتی، در صورت وصول سهم درآمدهای مالی در بودجه سالانه کل کشور دست کم کم به چندین برابر مالیات دریافتی افزایش می‌یابد.

- استفاده از تسهیلات ارزان قیمت تولیدی در فعالیت‌های غیرتولیدی مانند: ورود به بورس بازی زمین، ارز، و سپرده گذاری در بانک هابرات دریافت سودبیشتر و ...

- اقدام به خروج قانونی و غیرقانونی سرمایه همراه با نگاهداری ارز حاصل از صادرات کالا در خارج - که باید از طریق شبکه بانکی به کشور سراسر شود - و تبدیل آن به سرمایه‌های منقول و غیر منقول شناسنامه دار قابل شناسایی از جمله در: امارات متحده عربی، کانادا، ایالات متحده آمریکا، اسپانیا، انگلیس، فرانسه، پرتغال، قبرس، ایتالیا و ... که بایستی با استفاده از درآمدهای عملیاتی تملک شده باشد و چنانچه از محل درآمدهای حاصل از عملکرد خارج ایجاد و تملک نشده باشد که قطعاً چنین نیست، باید دست کم تکلیف مالیات آن روشن شود و

و این همه بساد و فریبکاری در کسب و کار در کشوری روی می‌دهد که سقف مالیات بردرآمد آن در پائین ترین سطح در جهان قرار دارد و برابر بیست و پنج (۲۵) درصد است ضمن اینکه برخی انواع مالیات‌ها نیز به دلیل ضعف سازمان مالیاتی و یا هر دلیل دیگر دریافت نمی‌شود.

بنابراین بر دولت و مردم است که دست اندردست هم با فاسدان فریبکاری که عنوان کارآفرینی را سرپوش بد اخلاقی حود در کسب و کار قرار داده محیط کسب و کار را به بی اخلاقی آلوده ساخته اند به رویارویی برخیزند.

خبر کوتاه اقتصادی

خبر کوتاه اقتصادی اتاق ها

خبر کوتاه اتاق ایران و انگلیس

برگزاری جلسه ماهانه هیات مدیره اتاق ایران و انگلیس

جلسه اسفندماه هیات رئیسه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و انگلیس طبق روایت همه ماهه در اولین سه شنبه اسفند ماه از ساعت ۱۵:۰۰ تا ۱۷:۰۰ با حضور کلیه اعضاء در محل دبیرخانه اتاق تشکیل و برگزار گردید.

در این جلسه بعد از تبادل اخبار اقتصادی کشور به ویژه در مورد لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور به تفصیل درباره انتخابات ادواری دور هشتم هیات نمایندگان اتاق ایران مذکور و دکتر امینی درباره اتاق بازرگانی مطلوب بیاناتی ایراد و اظهار داشت اتاق بازرگانی مطلوب اتاقی است که همانگونه که بارها عنوان شده است، هیات نمایندگان آن متشکل از کارآفرینان مجرب، خوش نام و موفق باشد تا آنکه بتوانند هیات رئیسه ای را با همین کیفیت انتخاب کند و رئیس هیات مدیره نیز با گزینش دیرکلی توانا برای اداره دبیرخانه اتاق که بتواند پاسخگو به وظایف دوگانه اتاق یعنی حمایت از حقوق اعضا و کمک به برقراری رابطه بین کارآفرینان ملی و خارجی، و همچنین رساندن صدای آنان به مراجع ذیصلاح از یک سو، برخوردار بودن از توان مشourt دهی به سه قوه و قبل از همه به دولت در مسیر توسعه اقتصادی از سوی دیگر، برکار وی نظارت کند.

جلسه طبق روایت راس ساعت ۱۷:۰۰ پایان پذیرفت.

برگزاری جلسه ماهانه کمیسیون های تخصصی اتاق

۱- **کمیسیون بازرگانی، صنعت و فن آوری های نوین:** جلسه ماهانه این کمیسیون در اسفند ماه اولین دوشنبه از ساعت ۱۶:۰۰ تا ۱۸:۰۰ در محل دبیرخانه اتاق تشکیل و برگزار شد.

در این جلسه افزون بر تبادل اخبار اقتصادی کشور از جمله در مورد سیاست های پولی، مالی و همچنین سیاست مسکن و خودروسازی به تفصیل در زمینه واردات و صادرات و همچنین استاندارد تصنیعی زندگی در کشور به ویژه در کلان شهرها بحث و گفتگو و در برخی موارد اخذ تصمیم شد.

۲- **کمیسیون امور بین الملل و گردشگری:** جلسه ماهانه کمیسیون امور بین الملل و گردشگری در در اسفندماه با حضور خانم ها مرضیه ابراهیمی، مینو شهابی، فیروزه مزدا و آقایان مجید امانی، رامین طاعتنی، امیرحسین پژوهی، سید محمد رضوی شیرازی و با حضور دکتر امینی در محل دبیرخانه اتاق تشکیل و برگزار گردید.

در این جلسه افزون بر تبادل اخبار اقتصادی ایران و به ویژه بازرگانی خارجی ایران و انگلیس درخصوص برنامه های سال آینده کمیسیون، و با توجه به ضرورت توسعه روابط گردشگری ایران و انگلیس به تفصیل بحث و گفتگو و مقرر گردید برنامه لازم تهیه و تدوین و در اولین جلسه ارائه شود. ضمناً خانم مزدا نماینده بانک پرشیا اینترنشنال در این جلسه به تفصیل درباره مصوبات بال ۳ اطلاعات زیادی در اختیار اعضا کمیسیون قرار دادند.

۳- کمیسیون عضویت: جلسه های ماهانه این کمیسیون در اولین سه شنبه اسفندماه با حضور اعضا کمیسیون خانم زهراء نقی، مهندس علی حمزه نژاد به ریاست دکتر امینی در محل دبیرخانه اتاق تشكیل و برگزار گردید.

در این جلسه پس از بررسی پرونده های تمدید و درخواست های حديد عضويت، شش مورد از درخواست های ده گانه واصله به شرح زير مورد تأييد قرار گرفت.

- ۱- شركت آكام بتون به مدیريت آقاي فرهاد داودي
- ۲- شركت تورين توان گستر ايرانيان، به مدیريت آقاي علی اشتياقى
- ۳- شركت خدمات مسافرت هوائي و جهانگري صبا به مدیريت آقاي مجید امانى
- ۴- شركت لوله و پروفيل کليشاد به مدیريت آقاي حسين پناهنده آب و خاک
- ۵- شركت بنيان ايمن، به مدیريت آقاي محمدعلی خيرالله زاده چم کنار
- ۶- شركت محمدرضا حلوايى و شركا، به مدیريت آقاي محمدرضا حلوايى

اخبار اتاق بريتانيا و ايران

هيأت دوستی پارلمانی ايران و بريتانيا در لندن

¹ وزير خارجه (درسايه) حزب کارگر :
خيلي جدي پي گير بازگشايي سفارت در تهران هستيم

وزير خارجه (درسايه) حزب کارگر در ديدار با هيئت پارلمانی ايران در لندناظهار داشت : با جديت پيگير بازگشايي سفارت انگليس در تهران و گسترش رابطه ميان دو کشور هستيم. او همچنين گفت : افزایش تبادل هيياتها ميان ايران و انگليس می تواند ديدگاه ها را به هم نزديك و به درك مشتركی از مسائل برساند.

او تاكيد کرد که با چند فوريت بازگشايي سفارت انگليس را در ايران پي گيري می کند و افزود : اين موضوع ربطی به مسائل هسته اي ايران ندارد.

داگلاس الكساندر همچنين گفت : در زمينه مسائل هسته اي هم آماده ايم نقش مثبتی برای حل مشکلات مربوطه به عهده بگيريم.

عباسعلی منصوری آرانی رئيس گروه پارلمانی اiran و انگليس در اين جلسه گفت : علاقمنديم با بهره گيري از تجارب گذشته و بر اساس حفظ منافع ملي روابط و همکاري مشترك داشته باشيم

اعضای هیات پارلمانی ایران، عباسعلی منصوری آرانی عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی و رئیس گروه دوستی پارلمانی ایران و انگلستان، عباس قائد رحمت عضو کمیسیون اجتماعی، حجتالله درویش پور عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات، شکرخدا موسوی عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی و حمید رضا عزیزی فارسانی عضو کمیسیون بهداشت و درمان هستند.

اخبار کوتاه اقتصادی ایران

رشد ۲۵ درصدی مبادلات تجاری ایران و انگلیس

مبادلات تجاری ایران و انگلیس با رشد ۲۵ درصد در سال ۲۰۱۴ به ۱۰۲ میلیون یورو رسید.

پایگاه خبری کمیسیون اروپا (یورو استات) از رشد ۲۵ درصدی مبادلات تجاری ایران و انگلیس در سال ۲۰۱۴ خبر داد. مبادلات تجاری ایران و انگلیس در سال ۲۰۱۳ بالغ بر ۱۲۱ میلیون یورو اعلام شده بود که این رقم در سال ۲۰۱۴ به ۱۰۲ میلیون یورو افزایش یافته است. رشد تنها ۲۵ درصدی مبادلات دو کشور طی سال ۲۰۱۴ در حالی است که مبادلات دو کشور در سال ۲۰۱۳ نسبت به سال قبل از آن نصف شده بود. ایران و انگلیس در سال ۲۰۱۲ بالغ بر ۲۵۵ میلیون یورو مبادله تجاری داشتند. بر اساس این گزارش انگلیس در سال میلادی گذشته ۱۱۲

میلیون یورو کالا به ایران صادر و ۳۹ میلیون یورو کالا از ایران وارد کرده است. صادرات انگلیس به ایران در سال ۲۰۱۴ با رشد ۲۷ درصدی و واردات از ایران با رشد ۲۱ درصدی نسبت به سال قبل از آن مواجه شده است. این کشور در سال ۲۰۱۳ بالغ بر ۸۹ میلیون یورو کالا به ایران صادر و ۳۲ میلیون یورو کالا از ایران وارد کرده بود. تجارت ۱۵۲ میلیون یورویی انگلیس با ایران در سال ۲۰۱۴ معادل ۲ درصد کل مبادلات تجاری ایران با اتحادیه اروپا بوده است. ارزش کل تجارت ایران و ۲۸ کشور اروپایی در سال ۲۰۱۴ بالغ بر ۷/۵ میلیارد یورو اعلام شده است. مبادلات تجاری ایران و اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۴ با رشد ۲۰ درصدی نسبت به سال قبل از آن مواجه شده است. ارزش تجارت دو طرف در سال ۲۰۱۳ با افت ۴۷ درصدی مواجه شده و به ۲۸۳/۶ میلیارد یورو(۱) کاهش یافت..

توضیح بانک مرکزی درباره حذف نماد انرژی هسته‌ای از اسکناس‌ها

بنا به توضیح بانک مرکزی جایگزینی سردر دانشگاه تهران با نماد انرژی هسته‌ای در اسکناس‌های جدید پنج هزار تومانی برای یادبود هشتادمین سالگرد تاسیس دانشگاه تهران انجام شده است و نه حذف همیشگی نماد هسته‌ای

بانک مرکزی: "تغییر بخشی از طرح اصلی یک اسکناس یا سکه و انتشار آن به عنوان اسکناس و سکه یادبود و بزرگداشت به معنی حذف طرح اصلی نیست."

در اطلاعیه بانک مرکزی آمده است که اسکناس‌های پنج هزار تومانی با نماد انرژی هسته‌ای جمع‌آوری نشده و قرار نیست که از چرخه پولی کشور خارج شوند.

دوشنبه (۱۱ اسفند) در مراسمی در دانشگاه تهران طرح جدید اسکناس پنج هزار تومانی نمایش داده شد

در طرح جدید پشت اسکناس طرحی از سردر دانشگاه تهران کشیده شده و شعر "توانا بود هر که دانا بود" روی آن نوشته شده است. در طرح اصلی نماد انرژی هسته‌ای درون نقشه ایران قرار گرفته و از قول پیامبر اسلام نوشته شده است: "دانش اگر در ثریا هم باشد مردانی از سرزمین پارس به آن دست خواهند یافت".

جايكزياني نماد هسته‌اي با سردر دانشگاه تهران با انتقادهایی از طرف محافظه‌كاران همراه شده است.

طهماسب مظاہری، رئیس سابق بانک مرکزی: "توصیه من به دولت این است که به جای تغییر شکل، قیافه و رنگ اسکناس ارزش آن را حفظ کنند چرا که این تغییرات سودی جز هزینه های اضافی بر نظام پولی بانکی ندارد."

علاوه بر نمادهای اسکناس جدید، طراحی و رنگبندی آن نیز مورد انتقاد قرار گرفته اما بانک مرکزی می‌گوید: "طرح اصلی روی اسکناس ۵۰۰۰۰ ریالی مزین به تصویر حضرت امام به رنگ بنفش است و طرح پشت اسکناس ۵۰۰۰۰ ریالی جدید نیز به رنگ بنفس و کاملاً متناسب با رنگ نارنجی پس زمینه آن است".

قرار است اسکناس‌های جدید پنج هزار تومانی از سال آینده وارد چرخه پولی ایران شوند.

لایحه بودجه سال ۹۴ ایران 'با وابستگی کمتر به نفت' تصویب شد

مجلس شورای اسلامی لایحه بودجه کل این کشور در سال آینده خورشیدی را تصویب کردند.

مبلغ بودجه سال پیش روی خورشیدی، ۸۴۴ هزار میلیارد تومان است و قرار است قانون آن پس از تصویب شورای نگهبان در ۲۵ اسفند امسال به دولت ابلاغ شود.

علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی از اعضای شورای نگهبان خواسته، مصوبات مجلس درباره بودجه را هرچه سریعتر بررسی کنند.

ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ پس از ۱۳ روز بحث و بررسی با ۱۴۴ رای موافق، ۲۳ رای مخالف و ۶ رای ممتنع از مجموع ۱۹۵ نماینده حاضر به تصویب رسید.

▪ با توجه به پائین آمدن شدید قیمت جهانی نفت، بودجه سال آینده کاهش چشمگیری نسبت به سال جاری دارد.

▪ دولت در لایحه اولیه بودجه سال ۹۴ قیمت فروش نفت را ۷۲ دلار در نظر گرفته بود، در حالیکه در ماههای گذشته قیمت نفت به زیر ۵۰ دلار هم برای هر بشکه رسید. با این حال وزیر اقتصاد کاهش قیمت نفت به ۴۰ دلار در لایحه بودجه را تکذیب کرد اما گفت دولت خود را برای فروش نقطت ۴۰ دلاری آماده کرده است.

▪ در مقابل کمیسیون تلفیق مجلس تصمیم گرفت در جریان بررسی و تصویب لایحه بودجه ۹۴ به جای تعیین قیمت نفت در بودجه، میزان درآمدهای قابل تصرف دولت از محل فروش نفت را مشخص کند.

▪ حسن روحانی، رئیس جمهور ایران درهنگام ارائه لایحه بودجه سال آینده خورشیدی گفته بود که درآمدهای نفتی دولت در بودجه سال ۱۳۹۴ کمتر از بودجه سال جاری است. او کاهش تورم و وابستگی به صادرات نفت را از اهداف اصلی دولت اعلام کرده بود.

در جریان آخرین اصلاحات صورت گرفته توسط نمایندگان بر لایحه بودجه پیشنهادی دولت، منابع یارانه نقدی از ۴۲ هزار میلیارد تومان که پیشنهاد دولت بود به ۳۹ هزار میلیارد تومان کاهش یافت که به معنی حذف خانوارهای پردرآمد خواهد بود.

وابستگی بودجه به نفت در سال ۹۳ حدود ۴۰ درصد اعلام شد در حالی که برای سال ۱۳۹۴ این رقم به حدود ۳۲ درصد رسیده است.

بودجه سال ۱۳۹۴، دومین بودجه ایران در دوره ریاست جمهوری حسن روحانی است.

افزایش ۳۱ درصدی مبادلات تجاری ایران و چین در سال ۲۰۱۴

واردات ایران از چین ۲۴ میلیارددلار، صادرات ایران به چین ۲۷ میلیارددلار رشد تجارت ایران و چین نسبت به سال قبل ۲۱ درصد

ایرنا، به نقل از اداره گمرک چین: حجم مبادلات تجاری ایران و چین در سال گذشته میلادی به بیش از ۵۱ میلیارد دلار رسید...

بنا بر این گزارش ارزش واردات ایران از چین در سال ۲۰۱۴ میلادی ۲۴ میلیارد و ۳۶۰ میلیون دلار بوده است.

در همین دوره صادرات ایران ۲۷ میلیارد و ۴۹۰ میلیون دلار ارزش داشته است.

این حجم از تجارت ایران و چین در مقایسه با مبادلات ۳۹ میلیارد و ۵۴۰ میلیون دلاری دو کشور در سال ۲۰۱۲ نزدیک به یک سوم افزایش نشان می‌دهد.

بنا به گزارش گمرک، ایران در ۱۱ ماهه نخست سال جاری خورشیدی مجموعاً ۹۴ میلیارد و ۵۶۴ میلیون دلار مبادلات خارجی با سهم ۴۶ میلیارد و ۳۰۶ میلیون دلار صادرات و ۴۸ میلیارد و ۲۵۸ میلیون دلار واردات داشته است.

بعد از چین، عراق، امارات و افغانستان بزرگترین بازار صادرات ایران بوده‌اند و ایران پس از چین بیشترین واردات را از امارات، کره جنوبی و ترکیه داشته است.

گندم، خودرو، ذرت و برنج عمده‌ترین اقلام وارداتی به ایران بوده‌است. صادرات و واردات ایران در این دوره نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۲۲ درصد و ۱۲ درصد رشد داشته‌اند.

هفته گذشته اداره مار آلمان فدرال اعلام کرد که تجارت این کشور با ایران ۳۰ درصد بالا رفته است.

توافق موقت ژنو یکی از دلایل رشد تجارت خارجی ایران اعلام شده است. مطابق این توافق بخشی از تحریمهای وضع شده علیه ایران موقتاً معلق شده و ایران با دسترسی به بخشی از درآمدهای نفتی می‌تواند معاملاتی انجام بدهد.

'۴۰ درصد' شبکه توزیع آب ایران فرسوده است

هدر رفتن آب ۳۵ میلیارد مترمکعب آبی که در مسیر انتقال هدر می‌رود ۶۰۰ میلیارد تومان سالانه بودجه برای بازسازی شبکه لازم دارد

۴۰٪ از شبکه آب کشور فرسوده است و ۱۳٪ از کل آبی که هدر می‌رود به دلیل فرسودگی شبکه است "شرکت آب و فاضلاب، دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران"

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب ایران می‌گوید ۴۰ درصد شبکه توزیع آب کشور فرسوده است و باید بازسازی شود. این در شرایطی است که به گفته او تامین آب آشامیدنی سه شهر بندرعباس، کرمان و سمندج در "وضعیت قرمز" قرار دارد.

حمیدرضا جانباز به اینجا گفت: "حدود ۴۰ درصد از شبکه توزیع آب شهری کشور فرسوده و برای اصلاح نیازمند اعتبار است. برای اصلاح و بازسازی این شبکه‌های فرسوده، سالانه بیش از شش هزار میلیارد ریال اعتبار نیاز است."

به گفته آقای جانباز فرسودگی شبکه آبرسانی عامل ۱۲ درصد از کل هدر رفتن آب در ایران است.

او گفت میانگین بارش‌ها در ایران ۱۹ درصد پایین آمده است. ایران در سالهای اخیر با مشکل کمبود آب مواجه بوده و شماری از کارشناسان محیط‌زیست خشکسالی و عوارض آن را یکی از مهمترین خطرات پیش روی ایران در سالهای آینده می‌دانند.

در روزهای اخیر اخباری از تلاش برای انتقال آب دریای خزر و خلیج فارس به استان‌های مرکزی ایران منتشر شده است. از جمله رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفته بود قرارگاه خاتم‌الانبیا سپاه پاسداران مشغول مطالعه وصل کردن دریای خزر و خلیج فارس به یکدیگر است.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب ایران گفته است این شرکت با هوشمند کردن مخازن و اصلاح شبکه مخازن قصد دارد هدر رفتن آب را پایین بیاورد. به گفته او امسال ۲۳ میلیارد تومان به بازسازی بخش‌های فرسوده شبکه آب اختصاص یافته است.

به گفته یکی از مدیران استانی شرکت آب و فاضلاب اعتبارات این شرکت در سال جاری ۴۲ درصد بالا رفته است.

بازار ارز در ایران:

بانک مرکزی یک گام به پیش برای تسلط بیشتر

حدود یک ماه از ابلاغ جدیدترین بخشنامه ارزی بانک مرکزی ایران می‌گذرد که در آن محدودیت‌های مهمی برای خرید و فروش ارز وضع شده است.

بررسی روند تغییر نرخ ارز طی نخستین ماه اجرای این بخشنامه، می‌تواند تاثیر مقررات جدید بر بازار را نمایان کند؛ هدف اصلی این بخشنامه تسلط بیشتر بانک مرکزی بر بازار آزاد ارز است.

در حالی که اقتصادهای مدرن بازار سهام در نقش دمازنجه اقتصادی عمل می‌کند، اما در ایران، این بازار ارز است که میزان الحراره اقتصاد کشور شده است.

طی سال‌های گذشته، اهمیت رخدادهای سیاسی با میزان نوسان نرخ ارز اندازه‌گیری شده است؛ بهطور نمونه افت شدید نرخ دلار بعد از اعلام نتایج ریاست جمهوری در خداد ۱۳۹۲ به واکنش مثبت اقتصاد از انتخاب حسن روحانی تعبیر شد. در اتفاقی تازه‌تر نیز، افزایش نرخ دلار در پی عدم حصول توافق همه‌جانبه اتمی در آذر ۱۳۹۳، به ناخرسندی بازارها از ادامه دار شدن مذاکرات اتمی تفسیر شد.

تسلط بر صرافی‌ها

با نقشی که نرخ ارز در اقتصاد دارد و با کارکرد ویژه‌ای که در اقتصاد ایران پیدا کرده، طبیعی است که نظارت بر آن، برای نهاد سیاستگذار پولی دارای اهمیت باشد اما بخش عمده‌ای از معاملات ارزی در ایران ثبت نمی‌شود و ورودی و خروجی به بازار ارز مشخص نیست.

بنابراین بانک مرکزی، از بسیاری از معاملات بازار ارز اطلاع دقیقی ندارد.

آنچه می‌تواند محک جدی برای قدرت اجرایی بخشنامه ارزی جدید باشد، واکنش بازار به اخبار مذاکرات پیش روی هسته‌ای در اسفند ماه، آخرین ماه سال جاری خورشیدی است. اگر نتیجه‌ای مشابه آذر ماه به وجود آید که تمایل شهروندان به خرید ارز را زیاد کند، آنگاه میزان مبادلات ارزی چهارراه استانبول که حالا ممنوعیت رسمی پیدا کرده، تاثیر بازار از بخشنامه ارزی دی ماه را نمایان می‌کند

تلاطم بی‌سابقه ارزی سالهای ۹۱ و ۹۲ و خروج کامل کنترل شرایط از دست دولت نیز، انگیزه سیاستگذاران پولی را برای تسلط بر بازار بیشتر کرده است؛ از این رو طی یک سال گذشته بانک مرکزی تلاش کرده است با اقدام‌های مختلفی به این هدف دست پیدا کند.

از جمله این اقدام‌ها می‌توان به ضرورت اخذ مجوز سایت‌های اینترنتی برای اعلام نرخ ارز، اجبار سایت‌های مجوزدار به اعلام نرخ کانون صرافان، منع طلافروشان از خرید و فروش ارز و ابلاغ دستورالعمل جدید برای فعالیت صرافی‌ها اشاره کرد.

در نتیجه «دستورالعمل اجرایی تاسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» که در تابستان امسال ابلاغ شد، تعدادی از صرافی‌های کوچک بسته شدند و برای فعالیت صرافی‌ها نرخ تازه‌ای به عنوان حداقل سرمایه تعیین شد؛ به طوریکه صرافی‌های نوع اول دستکم به ۴ میلیارد تومان (صرافی‌های شهرهای بزرگ و بانک‌ها) و صرافی‌های نوع دوم (صرافی‌های شهرهای کوچک) به ۲ میلیارد تومان سرمایه نیاز دارند تا مجوز فعالیت بگیرند.

همچنین از سوی بانک مرکزی مهلتی برای تمدید مجوز صرافی‌ها تعیین شد که گرچه با مقاومت همراه بود ولی بالاخره تا حد زیادی انجام شد و بانک مرکزی تسلط خود بر صرافی‌های کشور را افزایش داد.

ممنوعیت معاملات بی‌مجوز

بخشنامه اخیر بانک مرکزی در چارچوب رویکرد این نهاد برای کنترل بازار قابل تحلیل است. به طوریکه بانک مرکزی با دستورالعمل تابستان گذشته کنترل بر صرافی‌ها را بیشتر کرد و با اجرای بخشناهه جدید در نظر دارد بر فعالان بی‌مجوز بازار مسلط شود و در حد امکان آنها را از بازار حذف کند. تلاطم بازار ارز در هفته‌های اخیر کاهش یافته است

بخشنامه جدید که «مقررات ناظر بر عملیات ارزی صرافی‌ها» نام دارد در پایان دی ماه گذشته، با استناد به قانون پولی و بانکی مصوب سال ۱۳۵۱ صادر شده است و دارای ۱۷ ماده است.

طبق ماده ۲ این بخشناهه به غیر از صرافی‌های دارای مجوز «اشتغال به خرید و فروش ارز، مدیریت و تسويه معاملات به هر نحو» ممنوع اعلام شده است. گزارش‌های میدانی از سبزه میدان تهران و چهارراه استانبول که محل اصلی کسب و کار فعالان آزاد بازار ارز است از افت قابل توجه معاملات حکایت دارد و کاسبی فعالان بی‌مجوز که در ادبیات رسمی «دلال» خوانده می‌شوند از رونق افتاده است.

نرخ دلار هم که شاخص اصلی بازار است در بهمن گذشته که نخستین ماه اجرای این بخشناهه بود، در بازه‌ای ۵۰ تومانی نوسان داشته و نرخ دلار از ۳۴۵۵ تومان ابتدای بهمن به ۳۴۲۰ تومان در پایان این ماه کاهش یافته است.

به طور کلی میزان نوسان نرخ ارز در بهمن نسبت به آذر و دی کمتر شد و همزمان تعداد معاملات آزاد هم کاهش داشت ولی اینکه این شرایط بازار چقدر متأثر از بخشناهه جدید است و تا چه حد شرایط بازار است، به طور دقیق نه برای فعالان بازار روشن است و نه برای بانک مرکزی؛ هیچ برآورد معتبری هم در این خصوص ارایه نشده است.

به طور کلی میزان نوسان نرخ ارز در بهمن نسبت به آذر و دی کمتر شد و همزمان تعداد معاملات آزاد هم کاهش داشت ولی اینکه این شرایط بازار چقدر متأثر از بخشناهه جدید است و تا چه حد شرایط بازار است، به طور دقیق نه برای فعالان بازار روشن است و نه برای بانک مرکزی؛ هیچ برآورد معتبری هم در این خصوص ارایه نشده است.

اما آنچه می‌تواند محک جدی برای قدرت اجرایی بخشناهه ارزی جدید باشد، واکنش بازار به اخبار مذاکرات پیش‌روی هسته‌ای در اسفند ماه، آخرین ماه سال جاری خورشیدی است.

اگر نتیجه‌ای مشابه آذر ماه به وجود آید که تمایل شهروندان به خرید ارز را زیاد کند، آنگاه میزان مبادلات ارزی چهارراه استانبول که حالا ممنوعیت رسمی پیدا کرده، تاثیر بازار از بخشنامه ارزی دی ماه را نمایان می‌کند.

محدودیت جدید برای فعالان با مجوز

غیر از ممنوعیتی که برای فعالان آزاد بازار ارز ابلاغ شده، در بخشنامه جدید، محدودیت‌های جدیدی هم برای صرافان با مجوز، در نظر گرفته شده است.

ممنوعیت انجام معاملات آنلاین و الکترونیکی، الزام به ثبت تمام معاملات در سامانه‌ای به نام سنا، اجبار به اعلام نرخ توسط صرافی بر روی تابلوی مغازه، ممنوعیت معامله خارج از ساعت کاری ۱۰ صبح تا ۱۸ بعدهارظهر و موظف نمودن کانون صرافان به اعلام ساعتی متوسط نرخ ارز از جمله مفاد بخشنامه ارزی جدید است

همچنین انجام معاملات آتی ارز سخت و منوط به اخذ مجوز از بانک مرکزی شده است؛ متخلفان از این مقررات تازه نیز تهدید به برخورد انتظامی و قضایی تحت قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز شده‌اند.

آنچه در عمل رخ داده کاهش قابل توجه معاملات آتی ارز است ولی هنوز خبری از اعلام ساعتی نرخ توسط کانون صرافان نیست و هنوز محلی برای نرخ ساعتی در وبسایت این کانون طراحی نشده است.

اطلاعات سامانه سنا نیز تنها در اختیار بانک مرکزی است و هیچ گزارشی درباره تعداد و ارزش معاملات ثبت شده در آن منتشر نشده است.

اهداف اعلام نشده

آنچه که در متن بخشنامه بانک مرکزی وجود ندارد ولی در لابه‌لای سخنان مسولان یولی ایران قابل ردیابی است: تلاش دولت برای تمرکز معاملات عمدۀ ارز در صرافی‌های بانک‌ها.

کنترل این نوع صرافی‌ها برای بانک مرکزی ساده‌تر از مدیریت سایر صرافان و فعالان بازار است. اما آنچه حتی سخنی از آن به میان نمی‌یابد و یک دغدغه جدی برای مسؤولان بانک مرکزی است هدایت درآمد ارزی بخش‌های دولتی و شبه دولتی به شبکه صرافان مجوزدار است.

بخش عمدۀ ای از درآمد ارزی ایران نتیجه فعالیت و صادرات شرکت‌های دولتی و شبه دولتی است. به‌طور نمونه تولیدات پتروشیمی و محصولات فلزی که بعد از نفت خام مهمترین اقلام صادراتی ایران هستند، به روش‌های مختلف تلاش دارد تا درآمد ارزی خود را خارج از شبکه رسمی به ریال تبدیل کنند.

فروشنده‌گان ارز در چهارراه استانبول گرچه نبض بازار ارز بوده‌اند ولی حجم فعالیت هر یک از آنها حداقل چند هزار دلار در روز بیشتر نیست. روشن است که مشکل اصلی دولت آن دسته از فعالان بازار است که ارقام میلیون دلاری حواله می‌کنند و ردی از این معاملات به جا نمی‌گذارند.

بعد از آنکه از سال ۱۳۹۰ تحریم‌ها تشدید شد و صنعت نفت و بانک مرکزی به فهرست تحریم‌شده‌گان اضافه شدند، تلاطم‌های ارزی نیز بیشتر شد.

یکی از راه حل‌های دولت دهم برای غلبه بر نوسان ارز، بازگشت به نظام چندترخی ارز بود و از مهر ۱۳۹۱ با راه اندازی مرکز مبادلات ارزی از صادرکنندگان خواست تا ارز حاصل از صادرات خود را در این مرکز و به نرخ «مبادله‌ای» بفروشند.

باتوجه به آنکه نرخ مبادله‌ای اختلاف فاحشی با نرخ آزاد ارز داشت، اقدام به فروش ارز در این مرکز به منزله چشم‌پوشی از بخش مهمی از درآمد صادرکنندگان بود. بنابراین با انواع مقاومت‌ها و ترفندها، صادرکنندگان حتی شرکت‌های شبه دولتی مانند پتروشیمی‌ها تا حد امکان از فروش ارز در این مرکز خودداری کردند. درنهایت مرکز مبادلات ارزی به حاشیه رفت و دیگر نقش تاثیرگذاری در بازار ندارد.

دولت حسن روحانی برای آنکه بر جریان مبادلات ارزی مسلط شود ابتدا اقدام به ساماندهی مجدد صرافی‌ها کرد و حالا در تصمیمی دیگر در پی حذف فعالان بی‌مجوز بازار است تا تمام معاملات از طریق صرافی‌های مجاز انجام و ثبت شود.

فروشنده‌گان ارز در چهارراه استانبول گرچه نبض بازار ارز بوده‌اند ولی حجم فعالیت هر یک از آنها حداقل چند هزار دلار در روز بیشتر نیست. روشن است که مشکل اصلی دولت آن دسته از فعالان بازار است که ارقام میلیون دلاری حواله می‌کنند و ردی از این معاملات به جا نمی‌گذارند.

با این حال مسئولان بانک مرکزی ایران اصرار بر این دارند تا در توضیح اقدامات خود برای ساماندهی بازار ارز، فقط از فروشنده‌گان خرده‌پا نام ببرند و سخنی از آن دسته افرادی که با یک تماس تلفنی، ارقام چندصدهزار دلاری به دبی و استانبول حواله می‌کنند در میان نیست.

اینکه چه تدبیری پشت این سیاست نهفته است هنوز روشن نیست ولی مشخص است که بدون ورود معامله‌گران بزرگ به شبکه رسمی صرافان، اجرای بخشنامه جدید بانک مرکزی ایران با چاش جدی مواجه می‌شود.

'صادرات آلمان به ایران بعد از توافق موقت ژنو ۳۰ درصد افزایش یافت'

صادرات آلمان به ایران به بیشترین میزان در یک دهه گذشته رسیده است

گزارش اداره فدرال آمار آلمان نشان می‌دهد که در پی کاهش نسبی تحریم‌های هسته‌ای ایران بعد از توافق موقت ژنو، صادرات آلمان به ایران در سال

گذشته میلادی ۳۰ درصد افزایش یافته است.

به گزارش خبرگزاری رویترز ارقام تازه حاکی از صادرات ۲/۴ میلیارد یورویی آلمان به ایران در سال ۲۰۱۴ است که بیشترین میزان در یک دهه گذشته برآورد شده است.

آلمان همواره به عنوان بزرگترین شریک تجاری ایران در اروپا شناخته می‌شود.

گزارش تازه نشان می‌دهد که صادرات سال گذشته میلادی به فروش ماشین‌آلات و تجهیزات کشاورزی و داروسازی مربوط می‌شود.

فولکر تریر، از اتاق تجارت و بازرگانی آلمان به رویترز گفت: "از ابتدای سال ۲۰۱۴ بعضی تحریم‌ها کاهش یافته و امکان بیمه کردن کشتی‌ها و تحويل قطعات خودرو و هواپیما فراهم شده است".

به گفته آقای تریر "در پنج سال آینده دو برابر شدن صادرات امکان‌پذیر است. در سال ۲۰۰۵ میزان صادرات به حدود ۵ میلیارد یورو رسید و هدف ما این است که دوره‌ای کوتاه به این رقم برگردیم".

در ماه نوامبر سال ۲۰۱۳ ایران و کشورهای گروه ۱+۵ در مذاکرات هسته‌ای ژنو توافقی موقت امضا کردند که بر اساس آن قرار شد به ازای کاهش یا توقف بعضی فعالیت‌های هسته‌ای ایران، بخشی از تحریم‌های غرب هم کاهش پیدا کند.

دو طرف اکنون درحال گفت‌وگو برای رسیدن به توافقی جامع و نهایی درباره برنامه اتمی ایران هستند

کارخانه قند ورامین 'به انبار علوفه و ذرت تبدیل شده است'

حسین نقوی حسینی، نماینده ورامین در مجلس، به ایرنا گفت که به انبار علوفه و ذرت تبدیل شده است.

به گزارش خبرگزاری رسمی ایران، ایرنا، مشکل در تامین شکر خام دلیل تعطیلی این کارخانه بوده است.

کارخانه قند ورامین از حدود یک ماه پیش

تعطیل شده و ۴۰۰ کارگر آن بیکار شده‌اند.

آقای نقوی حسینی می‌گوید کارخانه قند ورامین پس از واگذاری به بخش خصوصی به مشکل برخورده است.

به گفته آقای نقوی حسینی این کارخانه در دوران ریاست جمهوری محمد خاتمی به قیمت ۵ میلیارد تومان به بخش خصوصی واگذار شد که ۳ میلیارد تومان آن با تسهیلات بانکی که در اختیار خریدار قرار گرفته بود پرداخت شد.

بیش از این هم کارخانه‌های دیگری در ایران پس از خصوصی‌سازی در ادامه فعالیت خود به مشکلات جدی برخورده و برخی از آنها تعطیل شده‌اند.

او گفته است: "کارخانه قند هویت شهرستان ورامین محسوب می‌شود و از چنان اهمیتی در زندگی اجتماعی این شهرستان برخوردار است که منطقه‌ای از شهرستان به نام کارخانه قند معروف است".

این نماینده مجلس گفته است که صاحبان کارخانه قند ورامین ۴۰۰ هزار تن مواد اولیه وارد کرده بود که این حجم دو برابر مواد اولیه لازم برای یک سال این کارخانه بوده است.

حسین نقوی حسینی صاحبان کارخانه قند ورامین را متهم کرده است که "بیش از دو برابر نیاز یعنی حدود ۴۰۰ هزار تن شکر خام وارد کرده‌اند و مازاد آن را در بازار آزاد فروخته و در شش ماهه دوم با کمبود ماده اولیه روپرور شده‌اند."

کارخانه قند ورامین ۸۰ سال سابقه فعالیت دارد.

دکتر صالحی از «بن‌بست‌های فنی» مذاکرات اتمی خبر داد

رئیس سازمان انرژی اتمی ایران روز شنبه، ۱۶ اسفند، خبر داد که در مذاکرات اخیر میان او و وزیر انرژی آمریکا «بن‌بست‌های فنی» در مذاکرات جمهوری اسلامی با گروه ۵+۱ درباره برنامه و فعالیت اتمی ایران رفع شده است.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما، علی‌اکبر صالحی گفت: «ما در مذاکرات فنی با نوعی بن‌بست مواجه بودیم و تشخیص مقامات بالاتر نظام بر این بود که بنده شخصا در مذاکرات حضور یابم و در جزئیات مسائل نیز با بالاترین مقام طرف مقابل که وزیر انرژی آمریکاست وارد گفتوگو شوم.»

وی اضافه کرد: «در مجموع این مذاکرات متوازن بود و به اعتبار این که هم سابقه فعالیت داشتم و هم در زمینه علمی و فنی آشنایی دارم حضورم خیلی کمک کرد و می‌توان گفت در این دو جلسه بن‌بست‌های فنی برطرف شد.»

آقای صالحی تاکید کرد: «خوشبختانه این دو جلسه، مذاکرات بسیار مثمر بود و قدم‌های خوبی برداشتیم.»

روز شنبه، دوم اسفندماه، برای نخستین بار مذاکرات فنی هسته‌ای ایران و آمریکا با حضور علی‌اکبر صالحی، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، و ارنست مونز، وزیر انرژی آمریکا، در ژنو برگزار شد.

در دور بعدی مذاکرات دوجانبه دو کشور در روز دو شنبه، ۱۱ اسفند، نیز رئیس سازمان انرژی اتمی ایران و وزیر انرژی آمریکا حضور داشتند.

پیشتر نیز محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران، روز شنبه، نهم اسفند، گفته بود که در این مذاکرات «پیشرفت قابل ملاحظه‌ای» در زمینه‌های فنی صورت گرفته، اما در «حوزه‌های دیگر هسته‌ای» و تحریم‌ها اختلافات همچنان باقی است.

این در حالی است که عباس عراقچی، عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران، روز پنج شنبه، ۱۴ اسفند، زمان تصمیم‌گیری سیاسی را پس از به نتیجه رسیدن بحث‌های فنی ذکر کرده و گفته بود: «هر دو طرف باید در حیطه بحث‌های فنی با هم تعامل کنند... گاهی اوقات بحث‌های فنی به راه حل‌های فنی منجر می‌شود که به تصمیم‌گیری‌های سیاسی بهتر کمک می‌کنند.»

رئیس سازمان انرژی اتمی ایران همچنین با بیان این که نمی‌تواند جزئیات مذاکرات خود را بیان کند افزود: «در این مذاکرات درباره غنی‌سازی رآکتور تحقیقاتی اراک، موضوع تحقیق و توسعه، موضوع فرد و برخی مسائل کوچکتر گفت‌وگو کردیم.»

وی تصریح کرد: «در موضوعات مربوط به غنی‌سازی و رآکتور اراک قدم‌های بسیار خوبی برداشتیم و توانستیم دغدغه‌ها و نگرانی‌های ساختگی آنان را با پیشنهاد فنی که ارائه کردیم برطرف کنیم.»

در روزهای گذشته موضوع کاهش فعالیت‌های هسته‌ای ایران به مدت ۱۰ سال مطرح شده است.

در همین زمینه محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، نیز روز پنج‌شنبه، ۱۴ اسفند، گفت که جمهوری اسلامی شاید پیشنهاد محدودیت ۱۰ ساله فعالیت‌های هسته‌ای خود را پذیرد.

با این حال لوران فابیوس، وزیر امور خارجه فرانسه، روز جمعه، ۱۵ اسفند، اعلام کرد که تعهدات پیشنهاد شده از سوی ایران کافی نیست.

به گفته آقای فابیوس، درباره ابعاد تعهداتی که ایران می‌پذیرد، مدت زمان آن و چگونگی نظارت بر اجرای آن هنوز مشکلاتی وجود دارد و کار بیشتری باید انجام شود.

به دنبال دستیابی به توافق موقت در سال ۲۰۱۲ در ژنو، ایران و گروه ۱+۵ هم اکنون برای دستیابی به یک توافق نهایی و جامع در حال مذاکره هستند. مهلت نهایی برای دستیابی به توافق جامع ژوئن سال جاری (نهم تیرماه) به پایان می‌رسد.

اخبار کوتاه اقتصادی جهان

روزهای دشوار اقتصاد روسیه

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری و سایر مقامات روسیه مدعی هستند که گرچه تحریم‌های غرب مشکلاتی را برای اقتصاد روسیه فراهم کرده است، اما هرگز نخواهد توانست بحرانی را برای اقتصاد این کشور ایجاد کند و آمار منتشر شده توسط دولت در زمینه تولیدات صنعتی هم وضعیت را خوب قلمداد می‌کند. اما وقتی بحث بررسی تک تک بخش‌های صنعت و حتی افزایش قیمت مواد غذایی به میان بباید اظهارات مردم و کسب‌وکارهای بخش خصوصی از داستانی دیگر حکایت دارد. کاهش ارزش روبل و عدم دسترسی بانک‌ها به منابع مالی موجب شده است که تعطیلی یک پنجم بانک‌های روسیه در سال جاری میلادی پیش‌بینی شود. یک چهارم رستوران‌های مسکونی نیز تا پایان سال میلادی جاری تعطیل خواهند شد. کاهش رتبه اعتباری روسیه به «بی‌ارزش»، وضعیت مالی کشور را بدتر خواهد کرد و ارزش روبل نیز پیش از این کاهش خواهد یافت. گرچه هنوز میزان حمایت‌ها از پوتین در سطح بالایی قرار دارد، اما به‌تدريج با افزایش فشارهای اقتصادی بر مردم، از میزان این حمایت‌ها کاسته خواهد شد و اپوزیسیونی که تاکنون تلفات زیادی داده است، فرصتی دوباره برای ابراز وجود خواهد یافت.

صرف روزانه شکر را «پنج تا ده درصد» کاهش دهید

پیش از خوردن پیراشکی، کورن فلکس صبحانه، آب میوه، و سس گوجه کچاب تامل کنید.

سازمان بهداشت جهانی می‌گوید که دنیا بیش از حد شکر مصرف می‌کند و مردم باید مصرف شکر را به پنج تا ده درصد مواد غذایی روزانه کاهش دهند.

متن نهایی توصیه‌های تازه این نهاد وابسته به سازمان ملل متحد که سال گذشته ارائه شده بود، پس از یک‌سال مشاوره و تحقیق روز چهارشنبه ۱۳ اسفند منتشر شد.

یکی از نکات محوری این توصیه‌های راهبردی، تاکید بر شکر افزوده شده در مواد غذایی فرآوری شده و همچنین شکر موجود در عسل، شربت و آب میوه است.

این توصیه شامل مواد غذایی محتوی شکر طبیعی مانند میوه جات، سبزیجات، شیر و مواد مغذی ضروری نمی‌شود.

فرانچسکو براناکا، مدیر اداره تغذیه سازمان بهداشت جهانی، در بیانیه‌ای گفت: «شواهد قانع کننده‌ای داریم که نشان می‌دهد کاهش مصرف شکر به میزان ده درصد کالری دریافتی روزانه خطر اضافه وزن، چاقی مفرط و پوسیدگی دندان را کاهش می‌دهد».

کارشناسان همواره درباره خطرات شکر برای سلامتی هشدار داده‌اند و تحقیقات نشان داده است کسانی که مواد غذایی شیرین بیشتری می‌خورند به احتمال بیشتری به بیماری‌های مختلف موجب مرگ زودرس مبتلا می‌شود.

بر اساس معیارهای توصیه شده آمریکایی‌ها، اروپایی‌ها و همچنین کسانی که در کشورهای غربی زندگی می‌کنند باید دو سوم از میزان شکر در رژیم غذایی فعلی‌شان را بکاهند.

در آمریکا، بزرگ‌سالان بین ۱۱ تا ۱۵ درصد و کودکان در حدود ۱۶ درصد انرژی مورد نیاز روزانه را از شکر دریافت می‌کنند. در اروپا، مصرف شکر متفاوت است، در مجارستان و نروژ هفت درصد، در بریتانیا حدود ۱۷ درصد و در پرتغال نزدیک به ۲۵ درصد است.

بعضی از کارشناسان می‌گویند برای کشورهای غربی، کاهش مصرف شکر به ده درصد هدف واقع بینانه‌ای است.

آنها می‌افزایند با این حال برای کشورهای در حال توسعه که سطح بهداشت دهان و دندان پایین است پنج درصد هدف مناسبی است. پوسیدگی دندان به بیماری‌های جدی دیگری منجر می‌شود.

ماه گذشته یک کمیته مشورتی دولت آمریکا توصیه کرده بود میزان مصرف شکر به ده درصد برسد. این اولین بار بود که یک نهاد دولتی در آمریکا محدودیت مصرف شکر را توصیه کرده بود.

تام ساندرز، استاد تغذیه و کارشناس رژیم غذایی در «کینگز کالج» در لندن، که در پژوهش‌های سازمان بهداشت جهانی برای الگوی مصرف شکر مشارکت نداشته است گفت: «برای کاهش مصرف شکر به پنج درصد، دیگر حتی نمی‌توانید آب پرتقال بنوشید».

او افroot: «اگر بریتانیایی‌ها خوردن نوشیدنی‌های شیرین، کورن فلکس صبحانه، آبجو، کلوچه و آب نبات را محدود کنند، کاهش شکر به ده درصد برای بسیاری از آنها نباید سخت باشد.»

سازمان بهداشت جهانی گفت بیشتر مردم به میزان شکری که روزانه مصرف می‌کنند آگاهی ندارند برای اینکه معمولاً این شکر به صورت نهفته در مواد غذایی فرآورده شده‌ای که شیرین به حساب نمی‌آیند وجود دارد.

این نهاد وابسته به سازمان ملل گفت یک قاشق غذاخوری سس قرمز گوجه (کچاب) چهار گرم شکر (یک قاشق چایخوری) و یک قوطی نوشابه گازدار ممکن است تا حدود ۴۰ گرم شکر داشته باشد

در همین حال کنار کلارک از کارشناسان دانشگاه آکسفورد با استقبال از توصیه‌های سازمان بهداشت جهانی گفت ذائقه مردم در سطح جهان شیرین شده و به مرز اعتیاد به شیرینی نزدیک می‌شود.

او گفت: «حتی اگر شکلات و آب نبات نخوریم، مطمئناً به اندازه کافی شکر در رژیم روزانه‌مان بوده است».

خانم کلارک ضمن توصیه به ورزش کنید تقریباً می‌توانیم هر چیزی بخوریم. مشکل این است که اجتناب از خوردن مقدار زیاد شکر کار آسانی نیست مگر اینکه میوه و سبزیجات را بیشتر کنیم»

آلمان: بدون انرژی هسته‌ای

سال ۲۰۰۰ میلادی بود که دولت آلمان تصمیم گرفت به مرور انرژی هسته‌ای را کنار بگذارد. طبق برنامه، قرار است سال ۲۰۲۲ آخرین راکتور هم تعطیل شود. آن زمان نیروی پیش‌برنده این طرح حزب سبز آلمان بود، اما حالا همه احزاب از آن حمایت می‌کنند. بنابراین، آنطور که پروفوسور کلودیا کمفرت، رئیس پخش انرژی مؤسسه تحقیقات اقتصادی آلمان، می‌گوید نکته مهم این است که اکثریت قاطع مردم آلمان هم با این سیاست موافقند، سیاست فعلی تغییر نخواهد کرد.

به گفته پروفوسور کمفرت، برنامه دولت آلمان این است که کمبود ناشی از بستن نیروگاه‌های هسته‌ای را "عمدتاً با انرژی‌های تجدیدپذیر" جبران کند. فرض مقامهای آلمانی این است که انرژی‌های تجدیدپذیر، و البته نیروگاه‌های گازی، نیاز

انرژی این کشور را برطرف می‌کند.

البته بهره‌وری بالا، مدیریت تقاضا، و ذخیره انرژی هم عواملی است که در موقعيت این طرح نقشی اساسی بازی می‌کند.

با این حال کنار گذاشتن انرژی هسته‌ای بدون دردرس هم نبوده: مصرف ذغالسنگ بالا رفته و قبضه‌های برق به خاطر یارانه انرژی‌های تجدیدپذیر گران‌تر شده. اما آلمانی‌ها معتقدند این دردرس مقطوعی در برابر نفع بهره‌برداری درازمدت از انرژی‌های پاک و ارزان، چیزی نیست.

ارزش برابری یورو/دلار به کمترین میزان در ۱۱ سال گذشته رسید

ارزش برابری یورو در برابر دلار در روز جمعه ۱۵ اسفند به پایین ترین میزان خود در ۱۱ سال و شیش ماه گذشته رسید و هر یورو در برابر ۱,۰۸۵۰ دلار معامله شد.

در ۱۶ سالی که از عمر یورو گذشته فقط چند بار ارزش برابری آن به حد یک دلار رسیده است.

به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، کاهش ارزش یورو به بهبود اقتصاد کشورهای منطقه یورو کمک می‌کند. اکنون برای جهانگردان آمریکایی سفر به سواحل معروف ایتالیا از سفر داخلی به سواحل اقیانوس اطلس در کارولینای شمالی ارزانتر تمام می‌شود.

ارزش یورو، پول واحد اروپا، از ماه مه گذشته که در آن زمان با ۱,۴۰ دلار معاوضه می‌شد، همچنان روند کاهشی داشته است. در همین حال ارزش دلار در مقابل تمام ارزهای دیگر رو به افزایش بوده است.

روز جمعه ۱۵ اسفند یک یورو با ۱,۰۸۵۰ دلار معاوضه شد که پایین ترین نرخ برابری یورو از سال ۲۰۰۳ است.

این کاهش ارزش پر شتاب، بر آمریکا و اروپا تاثیراتی داشته است.

برای گردشگران آمریکایی، اروپا ارزانتر شده است. یورو ضعیفتر به معنی ارزش برابری بهتر برای آمریکایی‌هایی است که برای تعطیلات عید پاک عازم فرانسه هستند. شرکت‌های مسافرتی یونان نیز از تمایل بیشتر گردشگران آمریکایی برای سفر به این کشور خبر می‌دهند.

برای بهبود اقتصاد آن دسته از کشورهای اروپایی که بخش مهمی از درآمد و بازار کار آنها به رونق گرد شگری وابسته است این خبر خوشی است. یک پنجم درآمد یونان از محل صنعت گردشگری تامین می‌شود.

آندراس آندراسی، رئیس انجمن شرکت‌های گردشگری یونان گفت: «یورو ارزان باعث جذابیت بیشتر یونان می‌شود. چشم‌انداز ورود توریست از آمریکا بسیار مثبت است».

با این حال در دراز مدت، تاثیر اصلی یورو ضعیف زمانی آشکار می‌شود که شرکت‌ها طرح‌های خود را برای سرمایه‌گذاری و بازاریابی مشخص کنند.

اقتصادهای قویتر اروپا از جمله آلمان نیز که سازنده و صادرکننده کالاهای گرانبها هستند، از کاهش ارزش برابری یورو بهره‌مند می‌شوند. اما کاهش ارزش یورو در مقابل ارزهای دیگر، به صنایع مشابه در آمریکا که محصولاتشان را به اروپا صادر می‌کنند ضرر می‌رساند.

آنکه ریندرمان، یکی از تحلیلگران ارشد موسسه اعتبار سنجی «مودی» گفت: «افت ارزش برابری یورو به سود شرکت‌هایی است که بخش عمده هزینه‌های شان به یورو پرداخت شده است و بخش اصلی فروش آنها در خارج از حوزه یورو است». او افزود شرکت‌های خودروسازی دایملر، فولکس واگن و بامو که بیشترین بخش تولیدات شان را به بازار آمریکا می‌فروشند، از جمله این شرکت‌ها هستند. اما شرکت‌های اروپایی دیگر، از جمله خطوط هوایی، ممکن است از این تغییر بهره‌مند نشوند.

تقاضای بیشتر برای سفر هوایی به اروپا به احتمال بسیار نصیب خطوط هوایی غیر اروپایی خواهد شد. یکی از دلایل اصلی افت ارزش برابری یورو اختلاف بین عملکرد اقتصادی آمریکا و کشورهای منطقه یورو است. پس از بحران اقتصادی جهانی، در اروپا روند بهبود اقتصادی ضعیف و آهسته است اما به نظر می‌رسد اقتصاد آمریکا با قدرت در حال احیا شدن است.

اقدامات بانک‌های مرکزی یکی از مهمترین عوامل چنین روندی است. بانک مرکزی اروپا با کاهش شدید نرخ بهره و افزایش چشمگیر نقدینگی ارزش یورو را کاهش داد. در حالی‌که بانک مرکزی آمریکا برخلاف آن عمل کرده و پس از پایان طرح‌های مشوق اقتصادی اکنون آماده افزایش نرخ بهره بانکی است.

گزارش اداره کار آمریکا در روز ۱۵ اسفند درباره آمار بیکاری و اشتغال‌زاگی این شکاف را به وضوح نشان داد و خوش‌بینی کارشناسان برای افزایش نرخ بهره بانکی را تقویت کرد.

اینکه دقیقاً چه زمانی ارزش یورو و دلار کاملاً برابر خواهد شد، نوسانات بازار تعیین خواهد کرد.

شروع پرواز هواپیمای خورشیدی برای گردش دور زمین

جاناتان آموس خبرنگار علمی، بی‌بی‌سی

هواپیمای خورشیدی 'سولار ایمپالس' در تلاشی برای گردش دور زمین، در مراحل مختلف، پرواز خود را از ابوظبی آغاز کرده است.

این هواپیما - Solar Impulse- ۲ - پرواز خود را رو به شرق به سوی مسقط در عمان شروع کرد.

این هواپیما در پنج ماه آینده با جهش از قاره ای به قاره دیگر از دو اقیانوس آرام و اطلس خواهد گذشت.

هدایت این هواپیما تک صندلی را در ابتدا آندره بورشبرگ به عهده دارد. خلبانی هواپیما در طول این سفر میان او و برتراند پیکارد سوئیسی دست به دست خواهد شد.

هواپیما باید در نقاط مختلف زمین برای سرویس و تعمیر توقف کند و در عین حال پیامش را درباره فناوری های پاکیزه می گستراند.

بورشبرگ پیش از پرواز به بی بی سی گفت: "مطمئنم هواپیما خیلی نابی داریم، و باید هم باشد تا بتواند ما را به آن سوی اقیانوس ها ببرد." برای این کار ممکن است مجبور باشیم پنج روز و پنج شب پرواز کنیم و این دشوار خواهد بود."

این پروژه قبلا در زمینه پرواز با انرژی خورشیدی رکوردهایی به جا گذاشته است که از جمله عبور از آسمان آمریکا در سال ۲۰۱۲ است. اما سفر دور جهان ماموریتی در مقیاس دیگر است و برای آن ساخت هواپیمایی حتی بزرگتر از سولار ایمپالس یک لازم بود.

طول بال های آن ۷۲ متر یعنی بیش از بوئینگ ۷۴۷ است هرچند وزن آن فقط ۲۳۰۰ کیلوگرم است. وزن سبک آن برای موفقیتش اهمیت حیاتی دارد. ۱۷ هزار سلول خورشیدی روی بدنه آن نصب شده و با تری های لیتیوم-یون تعییه شده در آن امکان پرواز در شب را فراهم می کند. قابلیتی که به خصوص برای عبور از اطلس و آرام لازم است.

هواپیما مجهز به چهار پروانه است و با سرعت کمی حرکت می کند بنابراین پرواز از فراز اقیانوس چند شبانه روز طول می کشد. مدل سازی های کامپیوتری نشان می دهد که اگر هوا مناسب باشد امکان عبور از اقیانوس وجود دارد.

و چالش دیگر اینکه خلبان - که تنهاست - باید در تمام این مدت هوشیار باشد، هرچند گاهی امکان چرت های کوتاه ۲۰ دقیقه ای را خواهد داشت.

بورشبرگ می گوید: "من شانزده سال قبل خواب پرواز دور دنیا فقط با تکیه بر انرژی خورشیدی را می دیدم. و حالا این پرواز شروع می شود. عشق و علاقه زیاد کار ما را آسانتر می کند."

علیرغم برنامه ریزی های فراوان و طولانی هیچ تضمینی وجود ندارد که پرواز موفق باشد

فرانکی، سگی که سرطان تیروئید را تشخیص می دهد

جیمز گالاکر از سردبیران بخش سلامت بی بی سی

۳ •

دانشمندان آمریکایی: یک سگ توانسته سرطان تیروئید را در انسان تشخیص بدهد.

این سگ توانسته از بین ۳۴ نفر که آزمایش شده اند، ۳۰ مورد را به درستی تشخیص دهد.

نتایج این پژوهش در نشست سالانه انجمن متخصصان غدد مطرح شد. در این همایش گفته شد که توانایی بولیایی حیوانات "باورنکردنی" است.

انجمن پژوهشگران سرطان در بریتانیا در واکنش به این یافته‌ها گفته است، استفاده از سگ در تشخیص سرطان، غیرعملی است اما در عین حال کشف ماده‌ای که از روی آن سگ‌ها سرطان را تشخیص می‌دهند، برای آزمایش‌های بعدی راهگشاست.

تیروئید غده‌ای در گردن است و هورمون‌هایی ترشح می‌کند که متابولیسم یا سوخت و ساز بدن را تنظیم می‌کند.

سرطان، رشد معیوب و خارج از کنترل سلول‌ها است. این سلول‌ها به داخل بدن مواد شیمیایی و "ترکیبات آلی فرار" ترشح می‌کنند.

بُویاپی قوی

اتکا بر سگ‌ها برای تشخیص سرطان به این دلیل است که قوه بُویاپی این حیوانات ده برابر قوی‌تر از انسان است و آنها می‌توانند بوی مخصوص مواد ترشح شده توسط سلول‌های سرطانی را تشخیص دهند.

سگ‌ها، معروف به بهترین دوست انسان، علاوه بر تشخیص سرطان تیروئید، نشانه‌هایی از توانایی تشخیص سرطان روده و ریه هم نشان داده‌اند.

پژوهشگران دانشکده علوم پزشکی دانشگاه آرکانزاس آمریکا پیشتر نشان داده بودند که چگونه یک سگ توانسته بین ادرار اشخاص مبتلا به سرطان تیروئید و اشخاص سالم تمایز قائل شود. قدم تازه‌تر این بود که مشخص شود آیا این شیوه می‌تواند به عنوان یک روش تشخیص سرطان به کار گرفته شود یا نه.

به فرانکی، سگ نژاد ژرمن شپرد، آموزش داده شده بود که اگر شامه‌اش سرطان تیروئید را در نمونه‌ها تشخیص داد، روی زمین بنشیند و اگر نتوانست بوی مخصوص را حس کند، از نمونه آزمایشی دور شود.

۳۴ بیماری که در رابطه با تشخیص سرطان تیروئید به بیمارستان مراجعه کرده بودند، در این آزمایش شرکت کردند. فرانکی ۸۸ درصد موارد را درست تشخیص داده و فقط در مورد چهار نفر اشتباه کرده است.

دونالد بودنر، مدیر پژوهش‌های غدد دانشگاه آرکانزاس می‌گوید "توانایی سگ‌ها در تشخیص این موضوع باورنکردنی است."

به گفته دکتر بودنر، جامعه پزشکی جهان تا چند سال آینده احترام خاصی برای این موجودات قائل خواهد دهند، ۳۰ مورد را به درستی تشخیص دهد

دماغ الکترونیکی

برخی پژوهشگران می‌کوشند با کمک این یافته‌ها و توانایی سگ‌ها، دماغ الکترونیکی بسازند که بتواند سرطان را تشخیص دهد.

این رویکرد نه تنها برای سرطان، که برای تشخیص عفونت‌های خطرناک از جمله "کلستریدیوم دیفیسیل" (نوعی عفونت روده‌ای) هم مورد توجه قرار گرفته است.

دکتر بودنر می‌گوید: "ما دوست داریم بدایم فرانکی چه چیز را استشمام می‌کند. هنوز هیچ‌کس نمی‌داند."

جیسون وکسلر، متخصص غدد در واشنگتن آمریکا درباره این تحقیق می‌گوید "این پژوهشی جالب و مهم است. و در آینده می‌تواند در نقاط مختلف دنیا که تکنیک نمونه‌برداری در دسترس نیست، مورد استفاده قرار بگیرد."

به گفته دکتر وکسلر، بیماران زیادی هستند که حاضر نیستند با سوزن و شیوه مکش، بافت بدن آنها برای نمونه تشخیص سرطان، برداشته شود. به جای بافت‌برداری با سوزن شاید بتوان از روش‌هایی مانند این استفاده کرد.

اما همه با دکتر وکسلر موافق نیستند. دکتر اما اسمیت از مرکز تحقیقات سرطان بریتانیا می‌گوید: گرچه تحقیقات نشان داده بعضی سگ‌های آموزش دیده می‌توانند ترشحات سلول‌های سرطانی را تشخیص دهند، اما مشخص نیست که این یافته‌ها چقدر دقیق است. همین‌طور ممکن است استفاده از این روش، به طور گسترده عملی نباشد."

با این حال دکتر اسمیت اعتقاد دارد که کشف چگونگی این تشخیص توسط سگ‌ها مهم است. چون می‌تواند به تولید دستگاهی مانند دماغ الکترونیکی منجر شود که در آینده برای تشخیص موارد مشابه به کار آید.

دکتر بودنر از دانشگاه آرکانزاس هم این موضوع را تایید می‌کند و می‌گوید این ایده را دنبال خواهد کرد. حالا مرکز تحقیقات پزشکی دانشگاه آرکانزاس به دنبال جایی است که در آن سگ‌های سرباز ارتش را که از عراق و افغانستان بازگشته‌اند، نگه دارد.

به جای بوکردن موارد مشکوک به مواد منفجره و بمب، این‌بار وظیفه آنها شکار سلول‌های سرطانی خواهد بود.

فهرست تولیدکنندگان نفت جهان، در سال ۲۰۱۴

ایالات متحده ۱۱,۷۵	میلیون بشکه در روز	▪
" ۱۰,۹۳	▪	روسیه
" ۹,۵۳	▪	عربستان سعودی
" ۴,۲۰	▪	چین
" ۴,۱۶	▪	کانادا
" ۲,۲۲	▪	عراق
" ۲,۸۱	▪	ایران
" ۲,۷۸	▪	مکزیک
" ۲,۷۵	▪	امارات متحده
" ۲,۶۱	▪	کویت

منبع: آژانس بین‌المللی انرژی

انوشه انصاری جزو پیشگامان فضا شد

جایزه ملی پیشگامان فضا در سال ۲۰۱۵ به دلیل خدمت به جامعه فضایی به انوشه انصاری تعلق گرفت.

جامعه ملی فضا در آمریکا اعلام کرد این جایزه در کنفرانس جهانی توسعه فضا که اواخر ماه میلادی آینده در تورنتو کانادا برگزار می شود به انصاری اعطا خواهد شد. انوشه انصاری که نخستین فضانورد ایرانی و نخستین زن گردشگر فضایی به شمار می رود از پایه گذاران اصلی جایزه ۱۰ میلیون دلاری X Prize است که برای حمایت از تجارتی سازی تحقیقات فضایی راه اندازی شده و نقش شایانی در تغییر فعالیت های بخش خصوصی در حوزه فضا داشته است. موضوع این جایزه اختراع یک وسیله نقلیه فضایی جدید است که بتواند از مدار زمین خارج شود و در مدت کمتر از دو هفته دوباره به مدار خارج از کره زمین مسافرت کند.

انوشه انصاری که متولد مشهد است از دوران کودکی رویای فضانوردی را همواره در سر می پرورانده است. وی مدرک کارشناسی خود را در رشته الکترونیک و مهندسی کامپیوتر از دانشگاه جرج میسون و سپس کارشناسی ارشد خود را در مهندسی الکترونیک از دانشگاه جرج واشنگتن George Washington University دریافت کرده است. شرکت تحت رهبری او در حوزه ارتباطات در فهرست شرکت های فناوری دارای سریع ترین نرخ رشد در آمریکا قرار داشته و جایزه ویژه بنیاد ملی زنان پیشگام در کار به وی اعطا شده است.

انوشه انصاری، نخستین فضائیگر زن جهان، ۲۷ شهریور ماه ۸۵ به عنوان «سفیر فضایی» رهسپار فضا شد و با مدد هفت ماه در حالی در استپ های سرسبز شمال قزاقستان بر سیاره مادری گام نهاد که طی ۱۱ روز حضور در فضا به واقع اثبات کرد همچنان که پیش از سفر اعلام کرده بود، صرفاً یک گردشگر فضایی نیست، به طوری که «مایکل لوپز آگریا»- فضانورد همراه وی که پیش از این از مخالفان سفرهای فضایی خصوصی و توریستی بود- در گفت و گویی با شبکه خبری CNN از انوشه انصاری به عنوان فردی پر کار یاد کرد که توانسته است در این مدت افروزن بر فعالیت های شخصی اش که از پیش وعده داده بود، آزمون های علمی متفاوتی را به انجام برساند و همپای سایر خدمه به فعالیت بپردازد.

وی اگر چه ناگزیر با پرداخت ۲۰ میلیون دلار به عنوان چهارمین گردشگر فضایی جواز سفر به ایستگاه فضایی بین المللی را پیدا کرد ولی در مدت حضور در فضا آزمایش های علمی گوناگونی را با همکاری آژانس فضایی اروپا (اسا) انجام داد و همچنان که وعده کرده بود موفق شد در تماس های رادیویی با مراکز مختلف آموزشی، نوشتمن و بلاگ روزانه اش از فضا و ارسال مجموعه ای از فیلم ها از سفر خود تجربه کم نظیر سفر فضایی اش را با میلیون ها نفر از مردم دنیا تقسیم کند.

آیا ریزگرد یا گردوغبار، زندگی را تهدید می‌کند؟

سام خسروی فرد روزنامه‌نگار و پژوهشگر محیط‌زیست

پدیده ریزگرد در سنگاپور

آیا ریزگرد با گردوغبار متفاوت است؟ آنچه در سال‌های اخیر بخش‌های وسیعی از آسمان ایران را تیره کرده کدامیک از این دو پدیده است؟ منشا آنها کجاست؟ و در نهایت آیا این ذرات ریز و معلق، بیماریزا و آلوده به مواد شیمیایی، میکروبی یا رادیواکتیو هستند؟

در منابع انگلیسی آنچه به عنوان ریزگرد (Haze) شناخته می‌شود، ذرات معلق بسیار کوچک در هوایست که به طور عمدۀ از خاک و یا نمک نشات می‌گیرد. این ذرات با چشم غیرمسلح قابل مشاهده نیستند، اما تجمع آنها در هوا به رنگ زرد یا نارنجی مایل به قرمز دیده می‌شوند و افق دید را به شدت کاهش می‌دهند. در برخی منابع، ترکیب غبار و دود (Smoke) که در هوای خشک رخ بددهد، ریزگرد نامیده شده است. این ذرات همچنین می‌توانند از منابع صنعتی و غیرطبیعی نیز ناشی شوند.

به گفته ناصر کرمی، استاد جغرافیا در دانشگاه برگن نروژ، واژه ریزگرد را نخستین بار او معادل واژه انگلیسی Haze به کار برد و منظور از آن، ذرات بسیار ریز و کوچکتر از دو و نیم میکرون است که منشا رسی دارند. این ذرات می‌توانند کیلومترها جایه‌جا شوند و گاهی بیش از این چهار هزار متر ارتفاع بگیرند.

این واژه به ندرت در ادبیات علمی کشور استفاده شده است. در مقابل، آنچه تاکنون در اغلب مقاله‌های علمی به زبان‌های انگلیسی و فارسی مورد استفاده قرار گرفته عبارت " توفان‌های گردوغبار" (Dust storm) بوده است. این پدیده در مناطق خشک جهان روی می‌دهد، به شرطی که سرعت باد امکان جایه‌جایی آنها را فراهم کند. این ذرات معلق در هوا بزرگتر از ریزگرد و بین ۴ تا ۶۲ میکرومتر یعنی به اندازه ذرات سیلت هستند.

در عرصه‌هایی با پوشش گیاهی کم که خاک رطوبت خود را از دست داده و عوامل انسانی نظیر شخم زمین، تردد مفرط خودروها و چرای بی‌رویه دامنهای اهلی وجود داشته باشند احتمال وقوع پدیده گردوغبار افزایش پیدا می‌کند.

مقامهای رسمی چه می‌گویند؟

پدیده ریزگرد در شهر اهواز در ایران

در شرایطی که بسیاری از اهالی دانشگاه، ارتباط تنگاتنگی با رسانه‌ها و مردم ندارند، مقامهای رسمی این خلاء را پر کرده‌اند و بدون استناد به مطالعات علمی در باره پدیده جوی اخیر و منبع آن، نظرهایی را ابراز می‌کنند. نظرهایی که با دستاورد مطالعات انجامشده منطبق نیست. در این اظهارنظرها دو پدیده ریزگرد و گردوغبار اغلب متراffد هم به کار می‌روند، حال آن

که با هم متفاوتند و در نتیجه، روش‌های کنترل و مقابله با آنها نیز متفاوت است.

معصومه ابتکار، رئیس سازمان محیط‌زیست ایران اخیرا در گفت‌وگوی ویژه خبری شبکه دو سیما گفت: "۱۰ سال است که کشور ما با موضوع گردوغبار و ریزگردها مواجه است و منشاء آن از شمال آفریقا آغاز شده و تا شرق ایران و آسیای شرقی آمده است."

حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران هم به مناسب روز محیط زیست در خرداد ماه امسال گفته بود: "ریزگردها از یک چشمه‌های خاکی در کشورهای منطقه ایجاد می‌شود که ما باید این مساله را حل کنیم و این موضوع را دولت با جدیت آغاز کرده است."

به گفته او، سوری آب و ریزگردها اگر با هم توأم شود، بزرگترین خطر را برای کشاورزی و باغداری ایجاد می‌کند. "از این رو باید با حل این معضلات زندگی مردم را تامین کنیم."

در میان اظهارنظرهای مقامهای رسمی، گاه به بیماری‌زا بودن گردوغبار و ریزگرد یا آلوده بودنشان به مواد رادیواکتیو هم اشاره شده است. در حالی که کمال‌الدین پیرمودن در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر در خصوص موج جدید سرطان در استان خوزستان هشدار داده، عباس پاپیزاده، سخنگوی کمیسیون کشاورزی مجلس از احتمال آلودگی ریزگردها به مواد رادیواکتیو گفته است.

همچنین رئیس سابق بیمارستان شفا در اهواز به مهر گفته است: "افزایش سرطان نسبت به گذشته ۹۰ درصد علت محیطی و تنها ۱۰ درصد دلایل ارثی دارد و این نشان می‌دهد که حتما در محیط زیست استان خوزستان اتفاقات ناخوشایندی می‌افتد که این چنین سونامی سرطان به جان هموطنان ما در این خطه افتاده است."

پژوهش‌های علمی چه می‌گویند؟

توفان‌های گردوغبار (Dust storm) محور مطالعات بسیاری بوده است. بر اساس دستاوردهای یک پژوهش، تواتر بروز این پدیده در حال افزایش است و تحقیقی دیگر نشان می‌دهد که

بیشترین رخداد آن در بخش غربی و شرقی خاورمیانه به ترتیب در ماههای زمستان و تابستان است.

در جدیدترین مقاله که پژوهشگران چینی با همکاری محققان ایرانی منتشر کرده‌اند، با استفاده از داده‌های مختلف محیطی، به این نتیجه رسیده‌اند که بین سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۳ پدیده توفان گردوغبار ۵۰ بار تکرار شده است. بر اساس این پژوهش، منابع توفان گردوغبار عبارتند از: شش منطقه در سوریه (به طور عمده در شرق آن کشور)، ۱۰ منطقه در عراق (حدود ۱۶ درصد خاک آن کشور و در حوزه رودهای دجله و فرات)، دو منطقه در اردن، چهار منطقه در عربستان سعودی و سه عرصه در ایران (تالاب‌های هورالعظیم و هورالهوزه در غرب و دشت سیستان در شرق).

نتایج پژوهشی دیگر، نشان می‌دهد که "کاهش شدید رطوبت خاک بر اثر کاهش شدید بارش در دهه گذشته بهویژه در شمال خاورمیانه که منطقه تغذیه رودهای بزرگ بین‌النهرین است" از دلایل اصلی وقوع توفان‌های منطقه است.

در یکی از جدیدترین مقالات علمی به زبان فارسی، محققان به این نتیجه رسیده‌اند که "بستر دریاچه‌ها و مناطق بیابانی همانند صحرای بزرگ آفریقا منابع مهم تولید گردوغبار هستند و تراکم و ساختار پوشش گیاهی نیز به منزله دو عامل مهم در وقوع و فراوانی توفان‌های گردوغبار به شمار می‌روند".

نتایج پژوهشی که با همکاری محققان دانشگاه‌های تهران، شیراز و تبریز بر روی ذرات گردوغبار در چهار شهر اهواز، ماهشهر، کرمانشاه و قصرشیرین بین سالهای ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ انجام شده است، نشان می‌دهد که این ذرات نه تنها به مواد رادیواکتیو، مواد شیمیایی و فلزات سنگین و خطرناک (نظیر سرب، روی، کیالت و مس و غیره) آلوده بوده‌اند که میکروب‌ها و باکتری‌های بیماری‌زا را هم با خود حمل کرده‌اند.

همچنین، محققان دانشگاه کرمانشاه با بررسی اثر ریزگرد بر میزان بسترهای شدن و مرگ‌ومیر بر اثر بیماری‌های قلبی و تنفسی در آن شهر بین سالهای ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ نتیجه گرفته‌اند که با افزایش آلودگی ریزگرد، میزان بسترهای شدن و مرگ افراد مبتلا به بیماری‌های قبلی و

تنفسی نیز بیشتر شده است (این مقاله جزو معدود آثاری است که در آن از کلمه ریزگرد استفاده شده است).

ریزگرد یا گردوغبار، هر نامی که برای این پدیده انتخاب شود، از چند منبع مختلف در داخل و خارج ایران به وجود می‌آید. با کاهش رطوبت خاک، شدت و دفعات این توفان‌ها افزایش می‌یابد و سلامتی شهروندان بیشتر به خطر می‌افتد. اگر این توفان‌ها همچنان ادامه یابند، آیا بخش وسیعی از ایران به عرصه‌های غیرقابل سکونت بدل خواهد شد؟

گزارش ویژه ماه:

انرژی هسته‌ای: راه فردا یا بیراهه دیروز؟

ریچارد اندرسون گزارشگر اقتصادی، بی‌بی‌سی

کسانی که در اروپای غربی زندگی می‌کنند احتمالاً فکر می‌کنند دوران انرژی هسته‌ای به سر آمد.

در ایتالیا، مخالفت افکار عمومی دولت را ناچار کرده از سرگیری برنامه‌های هسته‌ای را کنار بگذارد. در آلمان هم برنامه تعطیل کردن همه راکتورها تا سال ۲۰۲۲ با جدیت تمام ادامه دارد. بلهیک سیاستی شبیه همسایه بزرگش را در پیش گرفته و اسپانیا هم برنامه‌ای برای افزودن به هفت نیروگاه هسته‌ای موجود ندارد. حتی فرانسه که نماد انرژی هسته‌ای در اروپاست، اعلام کرده وابستگی به این انرژی را شدیداً کاهش خواهد داد. آن سوی دنیا، چهار سال بعد از فاجعه فوکوشیما، هیچ‌یک از ۴۸ راکتور ژاپن هنوز فعال نشده است.

در کل جهان، سهم انرژی هسته‌ای در تولید برق در بیست سال گذشته از ۱۷ درصد به ۱۱ درصد رسیده. با این مقدمه حتماً فکر می‌کنید صنعت هسته‌ای رو به زوال گذاشته و کارش تمام است.

خیر، اشتباہ می کنید.

دوران جدید

از قضا، آنطور که جاناتان کاب از انجمن هسته‌ای جهانی می‌گوید، در همین لحظه ۷۰ راکتور هسته‌ای در جاهای مختلف دنیا در حال ساخت است - که "بالاترین رقم در ۲۵ سال گذشته است".

علاوه بر این ۵۰۰ نیروگاه هم قرار است ساخته شود - که به مرتب بیش از نیروگاه‌های هسته‌ای موجود در دنیاست.

تعداد راکتورهای هسته‌ای در جهان

کشور	راکتور پشنهد	راکتور برنامه شده	راکتور در حال ساخت	عملیاتی	کل
آمریکا	۹۹	۵	۵	۱۷	۱۷۹
فرانسه	۵۸	۱	۱	۱	۶۰
ژاپن*	۴۸	۳	۹	۳	۶۳
روسیه	۳۴	۹	۳۱	۱۸	۱۷۴
کره جنوبی	۲۳	۵	۸	۰	۴۶
چین	۲۲	۲۷	۶۴	۱۲۳	۲۷۳
هند	۲۱	۶	۲۲	۳۶	۷۳
کانادا	۱۹	۰	۲	۳	۲۴
بریتانیا	۱۶	۰	۴	۷	۲۷
اوکراین	۱۵	۰	۲	۱۱	۳۸
تعداد کل در جهان	۴۳۷	۷۰	۱۸۳	۳۱۱	۱۳۷۱

منبع: انجمن هسته‌ای جهانی^{*} زاپن
هرآکتورهای هسته‌ای خود را به
دبیل فاجعه فوکوشیما در سال
۲۰۱۱ تعطیل کرد. این جدول ده
کشور را که بیشترین تعداد رآکتور را
دارند و مجموع جهانی رآکتورهای
نشان می‌دهد.

البته ناگفته پیداست که خیلی از این طرح‌ها هرگز عملی نمی‌شوند. اما صرف وجود طرح نشان می‌دهد که دولت‌های کشورهای مختلف جهان برای حل بعضی از جدی‌ترین مشکلات‌شان دنبال انرژی هسته‌ای‌اند – یعنی برای تأمین تقاضای رو به رشد انرژی، برای بالا بردن امنیت انرژی، و در عین حال کم کردن تولید دی‌اکسید کربن.

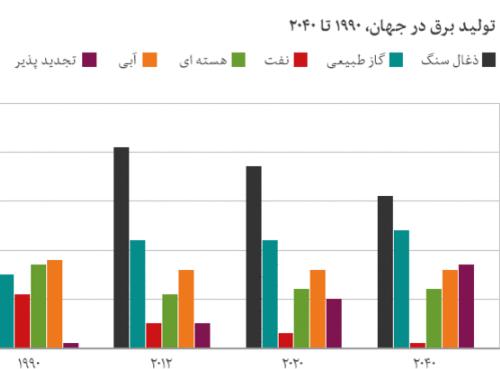
بسیاری کشورها راه حل مسئله را انرژی هسته‌ای می‌دانند، که ثابت شده تولید آلاینده‌های کربنی‌اش پایین است. سردمدار این ماجرا چین است، که بنا به آمار انجمن هسته‌ای جهانی ۲۷ رآکتور در دست ساخت دارد و حدود ۲۰۰ رآکتور در مرحله برنامه‌ریزی. دلیل این سرمایه‌گذاری عظیم روشن است: مصرف انرژی چین تا سال ۲۰۵۰ سه برابر می‌شود، و این انرژی را باید از یکجا تأمین کرد.

ساخت نیروگاه‌های هسته‌ای برای چین – و برای بعضی کشورهای در حال توسعه – نسبتاً آسان است، بیش از هرجیز به این دلیل که ارزان تمام می‌شوند. هر نیروگاه هسته‌ای به طور متوسط ۱۰ تا ۱۵ میلیارد دلار هزینه دارد. ضمن این‌که اقتصاد دولتی چین می‌تواند نیازهای مالی و کنترلی لازم را هم برآورده کند.

چنین سرمایه‌گذاری عظیمی به منابع مالی درازمدت احتیاج دارد. منابعی که به گفته سسیلیا تم از آزانس بین‌المللی انرژی، "بانک‌های چین با کمال میل تأمین می‌کنند".

بعضی از کشورهای خاورمیانه هم به دنبال ساخت رآکتور هسته‌ای‌اند، از جمله عربستان سعودی و امارات متحده عربی، که چون حکومت‌های خودکامه دارند، کارشان راحت‌تر است

کشورهای اروپای مرکزی و شرقی هم عموماً به دنبال افزایش ظرفیت رآکتورهای هسته‌ای‌شان هستند، از جمله مجارستان، رومانی و اوکراین. لهستان هم که تا حالا انرژی هسته‌ای نداشته، می‌خواهد به این جرگه بپیوندد. خیلی از این کشورها شدیداً به ذغال‌سنگ وابسته‌اند و برای پایین آوردن میزان آلاینده‌های کربنی‌شان به انرژی‌های پاک‌تر نیاز دارند.

از این گذشته، آنطور که پیتر آربالدستون از گروه مشاوران انرژی وود مکنزی می‌گوید، برای بسیاری از این کشورها انرژی هسته‌ای "گزینه مناسبی سنت" که منابع انرژی‌شان را متتنوع کند، به خصوص با توجه به وابستگی‌شان به گاز روسیه".

ترکیه هم جزو کشورهایی است که برای اولین بار می‌خواهد به جمع هسته‌ای‌ها بپیوندد؛ با کمک غول هسته‌ای روسیه، روس‌اتم.

هزینه هنگفت

ماجرا در بازارهای آزاد اروپای غربی و ایالات متحده زمین تا آسمان فرق می‌کند. در این کشورها، حتی جایی که اراده سیاسی باشد، تأمین منابع مالی به این سادگی‌ها نیست.

هزینه ساخت نیروگاه هسته‌ای سرسام‌آور است. برای مثال، شرکت انرژی ای‌دی‌اف تخمین زده نیروگاه جدیدش در بریتانیا (هینکلی پوینت) حدود ۲۴ میلیارد دلار تمام شود. اما تخمین اتحادیه اروپا نزدیک به ۳۶ میلیارد دلار است. بدیهی است که هیچ شرکت خصوصی نمی‌تواند به تنها‌ی چنین تعهدی بدهد، به‌ویژه آنکه حدود ده سال طول می‌کشد نیروگاه عملیاتی شود و سود بدهد.

ضایعات هسته‌ای

نود درصد ضایعات یک نیروگاه هسته‌ای، که به آن "ضایعات سطح پایین" می‌گویند، حدود یک درصد مواد رادیواکتیو نیروگاه را در خود دارد. خلاص شدن از این ضایعات آسان است. سه درصد ضایعات یک نیروگاه هسته‌ای، که به آن "ضایعات سطح بالا" می‌گویند، حدود ۹۵ درصد مواد رادیواکتیو نیروگاه را در خود دارد. یک نیروگاه هسته‌ای معمولی حدود ۶۰ سال کار می‌کند. میزان ضایعات سطح بالایی که در این مدت تولید می‌شود حدوداً به اندازه یک استخر شناور قهرمانی است. چندین هزار سال طول می‌کشد تا رادیواکتیویته ضایعات سطح بالا به سطح اورانیومی که به عنوان سوخت در نیروگاه به کار رفته بود برسد. هیچ جای دنیا جایی که برای نگه داشتن دائم ضایعات سطح بالا باشد وجود ندارد.

منبع: انجمان هسته‌ای جهان

دولت بریتانیا بعد از سال‌ها مذاکره با شرکت‌های انرژی مختلف توانست ای‌دی‌اف را برای سرمایه‌گذاری راضی کند، اما با این شرط که ای‌دی‌اف اجازه داشته باشد برق تولیدی نیروگاه را با قیمتی معین بفروشد، حتی اگر آن قیمت بالاتر از قیمت روز بازار باشد. حتی با وجود این ضمانت هم ای‌دی‌اف زمانی قرارداد را امضاء کرد که حمایت چینی‌ها را هم جلب کرد. با تمام این اوصاف هنوز هم تصمیم نهایی برای سرمایه‌گذاری ارایه نشده است.

البته این ماجرا مختص بریتانیا نیست. در فرانسه هم نیروگاه فلامانویل – که اولین نیروگاه جدید اتمی این کشور در ۱۵ سال گذشته است – تا این لحظه سه سال از برنامه عقب است و به مرتب بیش از بودجه اولیه خرج برداشته. وضع راکتور جدید فنلاند هم بهتر از این است، هم از برنامه عقب است، هم میلیاردها دلار بیش از بودجه پول صرف‌اش شده است.

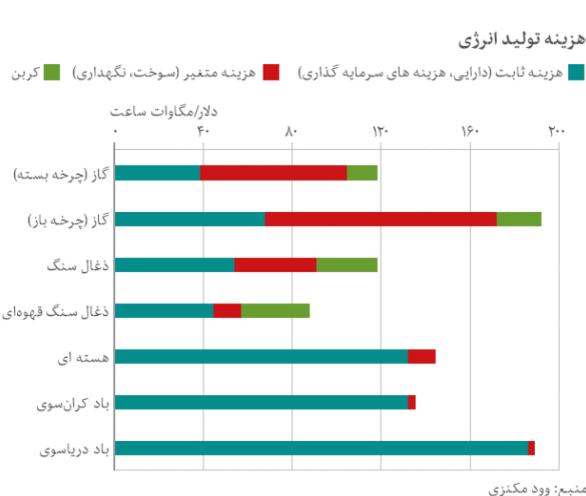
آقای کاب می‌گوید این راکتورها اولین راکتورهایی هستند که از فن آوری ای.پی.آر استفاده می‌کنند، که یک فن آوری جدید است. به همین خاطر مشکلاتشان بیشتر است. اما در ساخت نیروگاه‌های بعدی قاعده‌تا کار باید آسان‌تر بشود.

هرچه هست، به قول آقای آربالدستون، این نیروگاه‌ها "تبليغ مناسبی برای فن آوری ای.پی.آر نیستند".

در آمریکا، دولت ناچار شد برای آنکه سرمایه ساخت نیروگاه‌های جدید تأمین شود، میلیاردها دلار وام را تضمین کند. و البته اینجا هم هر پنج نیروگاه در حال ساخت از برنامه عقبنده. برنامه دولت آمریکا این است که با همکاری صنعت هسته‌ای، راکتورهای کوچکتر بسازد که هم انعطاف بیشتری دارند، هم خرچ‌شان از راکتورهای رایج به مراتب کمتر است.

اما همان‌طور که آقای آربالدستون می‌گوید، "سخت‌ترین آزمون فن آوری هسته‌ای کماکان تکمیل نیروگاه در زمان مقرر و با بودجه مقرر است".

مخاطرات ذاتی'

گرداندن نیروگاه هسته‌ای بعد از تکمیل پروژه نسبتاً ارزان است. پلوتونیوم در دنیا فراوان است و اگر بر مبنای واحد انرژی آزادشده بسنجمیم، از سوخت‌های فسیلی ارزان‌تر است.

اما اگر هزینه ساخت را هم در نظر بگیریم، انرژی هسته‌ای بهیچ وجه ارزان‌ترین انرژی نیست. در اروپا حتی از ذغال سنگ و گاز گران‌تر است - حتی با احتساب هزینه آلاینده‌های کربنی. انرژی هسته‌ای از انرژی باد و در بسیاری کشورها از انرژی خورشیدی هم گران‌تر تمام می‌شود.

اما مسائل مالی تنها مسئله انرژی هسته‌ای نیست. فاجعه فوکوشیما نمونه‌ای است که بار دیگر - ۲۵ سال بعد از فاجعه چرنوبیل - یادآوری کرد بهره‌برداری از انرژی هسته‌ای چه مخاطراتی دارد. پیشرفت‌های فن آوری شکافت هسته را امن‌تر از پیش کرده، اما خطر نشت از راکتور را هیچ‌گاه نمی‌توان صد درصد رد کرد.

موضوع دیگر ضایعات هسته‌ای است. هیچ جای دنیا امکانات یا فضای ثابتی که برای نگهداری همیشگی از ضایعات سوخت هسته‌ای ساخته شده باشد، وجود ندارد. به باور خانم تم، "اگر صنعت (هسته‌ای) بتواند راهی برای نگهداشتن ضایعات پیدا کند، مردم هم انرژی هسته‌ای را بهتر می‌پذیرند".

اما بعید است در آینده نزدیک چنین راه حلی پیدا شود. آن‌طور که آقای کاب می‌گوید نقاطی در سوئد و فنلاند در نظر گرفته شده، اما همین‌ها هم تا عملی شدن "یکی دو دهه" کار دارند.

فعالن محیط‌زیست می‌گویند با توجه به هزینه‌های بالا و مخاطرات ذاتی انرژی هسته‌ای، سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر معقول‌تر است. به نظر می‌رسد پر بیراه هم نمی‌گویند.

